

Éves beszámoló I.

Magyarországnak az ENSZ római székhelyű mezőgazdasági és élelmezési szervezeteihez (FAO, WFP, IFAD) akkreditált Állandó Képviselet tevékenységéről

2014. október 1 – 2015. június 30.

Magyarország számára a három római székhelyű nemzetközi mezőgazdasági ENSZ szervezettel (FAO, WFP, IFAD) való együttműködés kiemelten fontos mind szakmai, mind diplomáciai és politikai szempontból. Az egyes szervezetekkel való kapcsolattartás a szervezetek tevékenységéből, valamint az együttműködéseink jellegéből adódóan eltérő. Vannak ugyanakkor közös, mindhárom szervezet esetében fennálló feladatok:

- a) A szervezetek irányító testületeinek ülésein való részvétel, azokon a magyar érdekek képviselése.
- b) A szervezetek vezetőjével és vezető tisztviselőivel jó szakmai és személyes kapcsolatok kialakítása.
- c) A szakmai-, bizottsági-, munkacsoport- regionális- és informális üléseken való aktív magyar részvétel.
- d) Törekvés a szervezetekben a magyar alkalmazottak számának növelésére.
- e) Kétoldalú szakmai együttműködések bővítése, mind a Központban, mind a területen.

1. Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Világszervezete - FAO

Magyarország számára a FAO-val való együttműködés kiemelkedő jelentőségű. A szervezet idén ünnepli létrehozásának a 70. évfordulóját, ez a FAO-magyar kapcsolatok tekintetében is számvetésre kötelez. Az évfordulóra a Magyarország-FAO kapcsolatokról egy áttekintés készítése és megjelentetése (cikkek, önálló kiadvány, stb. formában) mindenképpen célszerű és hasznos lenne. Magyarország számos projekt kedvezményezettjeként értékes szakmai és anyagi segítséget kapott a FAO-tól a 70-es 80-as és 90-es években.

EU csatlakozásunk óta Magyarország donorként segíti a szervezet céljainak elérését, az utóbbi időszak fontos vívmányaként pedig Budapesten működik a FAO Európai és Közép-Ázsiai Regionális Hivatal és a Közös Szolgáltató Központ. Az erről szóló Megállapodás értelmében a szervezet elismert tagjaként számos területen folytatunk együttműködést (biztosítjuk a hivatalok elhelyezését, ösztöndíjasokat fogadunk fejlődő országokból, projekteket finanszírozunk a térség kevésbé fejlett országaiban, stb.).

A FAO szűkebb irányító testülete a 49 tagú FAO Tanács, amely fontos szakmai-politikai kérdések megvitatásához biztosít semleges nemzetközi vitafórumot. Kiemelkedő szakmai és agrárdiplomáciai siker, hogy **Magyarország hosszú idő után ismét tagja a FAO Tanácsnak** a 2013. június - 2016. június közötti időszakban. Ez nagy megtiszteltetés és egyben lehetőség a FAO-ban a magyar érdekek fokozott érvényesítésére. Ezért hasznos és célszerű lenne a FAO Tanács ülésein hazai szakértői delegációk részvétele.

A FAO munkájában nagy jelentősége van az Állandó Képviselők regionális csoportjainak, amelyek az egyes kontinensek FAO tagországait tömörítik. Az Európa valamennyi tagállamát érintő ilyen fórum az **Állandó Képviselők Európai Regionális Csoportja** (European Regional Group – ERG). Ez a fórum kiemelt jelentőséggel bír, hiszen Európában a FAO tevékenysége alapvetően az EU-n kívüli országokra koncentrálódik. Ennek a csoportnak az elnöke 2014. II. félévben Görögország Állandó Képviselője volt. Az **Európai Regionális Csoport értekezleteinek elnöklését**, a Régió munkájának koordinációját **2015. I. félévében a magyar Állandó Képviselő látta el.**

Az EU tagországok Állandó Képviselei számára a FAO irányító testületi és szakmai bizottsági üléseire való felkészülés fontos része az EU koordinációs egyeztetés is, amelyet havonta tartanak Brüsszelben, valamint alkalmasszerűen Rómában. Az EU koordinációs üléseket a beszámolási időszakban Olaszország és Lettország elnökölte.

A beszámolási időszakban a FAO-ban több fontos, magas szintű rendezvényt tartottak.

Nemzetközi agrárpiaci kérdésekről Miniszteri Tanácskozást rendeztek Rómában 2014. október 6-án, a FAO Termék Bizottság (Committee on Commodity Problems - CCP) üléséhez kapcsolódóan, több mint 30 miniszter vagy államtitkár részvételével. Magyar részről Feldman Zsolt helyettes államtitkár vezette a delegációt és szólalt fel az ülésen, ahol a mezőgazdasági termékek árainak szélsőséges ingadozása, valamint az ezek hatásait mérséklő legfontosabb nemzeti és nemzetközi intézkedések voltak napirenden.

A Világ Élelmezés-biztonsági Bizottság (Committee on World Food Security – CFS) idei ülését október 13-18. között tartották Rómában, a FAO központjában. Az ülészakon részt vett 121 ország delegációja, valamint jelen voltak a tudományos, a civil és a privát szféra nemzetközi szervezeteinek képviselői is. A magyar delegációt **Dr. Mikola István, a Külgazdasági és Külügyminisztérium biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkára** vezette, aki kétoldalú megbeszélést is folytatott a FAO főigazgatójával. A találkozón áttekintették a FAO és Magyarország együttműködésével kapcsolatos aktuális kérdéseket. Államtitkár úr tájékoztatta a főigazgatót a Külgazdasági és Külügyminisztérium új koncepciójáról, mindenekelőtt a gazdasági szempontok előtérbe helyezéséről a nemzetközi szervezetek vonatkozásában is. Magyarország új külpolitikai célkitűzései lehetőséget teremthetnek a FAO-val való együttműködés új elemekkel való kibővítésére is. A CFS 41. ülése alkalmával bemutatták és vitát követően elfogadták az ún. Magas Szintű Szakértői Csoport (HLPE) által készített tanulmányokat. Az egyik az élelmiszer veszteségekről és pazarlásról, a másik pedig a fenntartható halászat és akvakultúra élelmezés biztonságban játszott szerepéről szólt. Több évig tartó tárgyalásokat követően a CFS 41. ülésén megszületett a Felelős Mezőgazdasági Beruházások Elveiről (Principles for Responsible Investment in Agriculture and Food Systems – RAI) szóló megállapodás. Bemutatták az évente készülő dokumentumot a világ élelmezésének helyzetéről (State of Food Insecurity in the World – SOFI), mely szerint a világ éhezőinek száma kb. 805 millió főre csökkent a 2009-es élelmiszerválság idején becsült 1 milliárd éhezőhöz képest.

2014. október 27-28-án Rómában tartotta a FAO a **Családi Gazdálkodás Nemzetközi Éve záróeseményét** egy Globális Párbeszéd keretében. A nemzetközi év nyitóeseményeként Magyarország szervezte 2014 márciusában a Világforum és Expo a Családi Gazdálkodásról című rendezvényt Budapesten, így **Fazekas Sándor miniszter úr** volt a záróesemény felkért szónoka, aki kétoldalú megbeszélést is folytatott a FAO főigazgatójával.

A FAO és a WHO közös szervezésében 2014 novemberében rendezték a FAO Központjában, Rómában a **II. Táplálkozási Világkonferenciát** (2nd International Conference on Nutrition – ICN2), 22 évvel az első ICN után. A konferencián egyhangúlag elfogadták az ún. Római Nyilatkozatot, valamint az abban foglaltak végrehajtására vonatkozó Cselekvési Tervet, amelyek véglegesítését több hónapos, intenzív egyeztető munka előzte meg. Az ICN2 rendezvényen 172 ország képviselői vettek részt, 100 fölött volt a miniszteri vagy annál magasabb szintű delegációk száma. A Konferencián felszólalt Ferenc Pápa, aki a szolidaritás fontosságáról beszélt és azonnali, konkrét cselekvést sürgetett. **A magyar delegációt Tóth Katalin, Földművelésügyi Minisztérium nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára** vezette. Felszólalásában a Magyar Kormány az egészséges táplálkozás támogatása és népszerűsítése területén tett legfontosabb intézkedéseit, s az elért konkrét gyakorlati eredményeket ismertette. Magyarország szerepet kapott az ICN2 keretében

rendezett kerekasztal vitában is, **Dr. Martos Éva, az OÉTI főigazgatója** felkért előadóként beszámolt hazánk nemzetközi szerepvállalásáról és az egészséges táplálkozást elősegítő hazai jogszabályokról. A FAO főigazgatója egy FAO Táplálkozás Alap létrehozását javasolta a Cselekvési Tervben foglaltak végrehajtásának finanszírozása céljából.

2014. december 5-én, a Talajok Világnapján szervezték a **Talajok Nemzetközi Éve 2015** nyitóeseményét Rómában. Az alkalomból Magyarország és Thaiföld talajszelvényt adományozott a FAO-nak.

Január 19-23. között rendezték Rómában a **FAO Mezőgazdasági Célú Génforrások Bizottságának ülését**. A bizottság ülésének napirendjén több szakmai kérdés szerepelt. Ezekről az EU tagországok előzetesen kialakították közös álláspontjukat. Úgy döntöttek, hogy a témák jelentőségére tekintettel, a nagyobb hatás elérése érdekében az egyes napirendekhez nem az EU, hanem a kontinens valamennyi országát tömörítő Európai Regionális Csoport (ERG) készíti és ismerteti a közös álláspontot. Ennek megfelelően az ERG elnöki feladatokat ellátó magyar delegáció rendszeres koordinációs értekezleteket tartott a hozzászólások megvitatása és véglegesítése céljából.

A FAO-t érintő legfontosabb esemény a beszámolási időszakban a **FAO Konferencia** volt, amely a szervezet legfőbb döntéshozó szerve. Szűkebb irányító testülete, a **FAO Tanács, decemberi és márciusi ülései** nagyban hozzájárultak a Konferencia előkészítéséhez. A kétévente összehívott FAO Konferencia 39. ülészakát 2015. június 6-13. között tartották Rómában, a szervezet központjában. Az ülészakon 191 ország delegációja, több, mint 100 miniszter, valamint 16 ország állam- vagy kormányfője, helyettese illetve a spanyol királyné vettek részt. Ferenc Pápa audiencián fogadta a delegációk vezetőit. A Konferencia egyik legfontosabb döntése a **FAO főigazgató újraválasztása** volt. José Graziano da Silva a szavazáson jelenlevő 182 ország szavazatából 177-et kapott, 1 ellenszavazat és 4 tartózkodás mellett. A főigazgató újraválasztása kedvező fejlemény a FAO működésének szempontjából, hiszen biztosítja a folyamatosságot. Graziano újraválasztása várható volt, legfeljebb az eddig példa nélküli támogatottsága okozhatott bizonyos meglepetést. Magyarország az elsők között jelezte és hozta nyilvánosságra támogatását az újraválasztáshoz. Fontos momentum volt, hogy Fazekas Sándor miniszter úr az Európai Regionális Csoport nevében gratulálhatott a főigazgatónak és rövid személyes megbeszélést is tudtak folytatni. Magyarország számára **Graziano újraválasztása biztosítékot jelent a szervezettel való harmonikus együttműködés folytatása szempontjából**. A FAO decentralizáció folytatása mind Ferenc Pápa, mind Graziano beszédének visszatérő eleme volt.

A Konferencia központi témája az élelmezés és a mezőgazdaság aktuális helyzete volt, az éhezés és a szegénység összefüggésében. A témáról, valamint az erről készült dokumentumról mondták el álláspontjukat a delegációk. A Konferencia e szakaszában Simon Attila István közigazgatási államtitkár úr vezette a magyar delegációt és mondta el a felszólalását, amiben egyebek mellett hazai jó példaként a szociális juttatás helyett a vidéki munkahelyek teremtését, valamint a szaktanácsadás és képzés szerepét hangsúlyozta, megemlítve a Magyarországon tanuló FAO ösztöndíjas hallgatókat is.

A Konferencia jóváhagyta a Szervezet **2016-17. évekre szóló kétéves munkaprogramját és költségvetését**. A költségvetés szintjéről megszületett kompromisszum reálértéken növekedést nem tartalmaz, az inflációt is csak részben követi, így tükrözi a legszigorúbb állásponttal rendelkező országok (Európa, Észak-Amerika, Ausztrália) törekvéseit, ráadásul a FAO vezetése és a fejlődő országok számára is elfogadható módon. Az európai (és a Régió elnökeként a magyar) tárgyaló delegáció számos elismerést kapott mind a FAO vezetésétől, mind a tagországoiktól, mivel a költségvetési tárgyalásokon aktív és konstruktív szerepvállalásával hozzájárult a sikeres konszenzushoz.

A FAO költségvetés megszavazott szintje a **2016-2017-es bienniumra 1.035.749.000 USD**. Ezt mindig az előző időszak EUR/USD átváltási aránya (1 EUR=1,30 USD volt a 2014-15-ös időszakra) alapján tervezik és szavazzák meg. A költségvetés USD és EUR összegekből tevődik össze, ennek a megosztása most 546,399,000 USD és 376,423,000 EUR. A költségvetés euró részét a 2016-17-re érvényes átváltási aránnyal (1 EUR=1,22 USD) átszámolva, végül a 1.005.635.000 USD összeg jön ki (az előző kétéves időszakban ez 1.005.684.000 USD volt, azaz gyakorlatilag változatlan maradt).

Jelenleg 4 magyar szakértő dolgozik a FAO alkalmazásában (ún. professional staff):

- Kovács Mariann, Szervezeti Kommunikáció és Külkapcsolatok Irodája - 2009 április óta, jelenleg a FAO New-York-i hivatalában,
- Csóka Péter (Erdészeti Főosztály, 2010. március 15. óta) a FAO római Központjában,
- Petrics Hajnalka (Gazdasági és Szociális Fejlesztési Főosztály, Esély- és Társadalmi Egyenlőségi és Vidéki Foglalkoztatási Osztály, 2010. április 1. óta) a FAO római Központjában
- Matók Hajnalka (Közös Szolgáltató Központ, Gazdasági Osztály, 2011. január 1. óta) Budapesten.

Rajtuk kívül Lehel Szilvia, Tóth Judit és Korzenszky Anna dolgozik a FAO-ban, konzultánsként, rövid távú szerződéssel, valamint Saly Beáta a budapesti KSZK alkalmazásában, de ideiglenes római munkavégzéssel.

A FAO és a Magyar Kormány által aláírt Megállapodásban foglalt kötelezettségek (Letéti Alapok, Partnerségi Keret megállapodás, Ösztöndíjas Program, stb.) pontos és következetes végrehajtása rendben zajlik. A budapesti FAO Európai és Közép Ázsiai Regionális Hivatalnál kb. 40, valamint a Közös Szolgáltató Központban mintegy 130 magyar alkalmazott dolgozik, valamennyien a FAO general service staff részeként végzik munkájukat. Az egyes országok képviseltségének földrajzi megoszlására vonatkozó kalkulációban a konzultánsokat, az adminisztratív besorolásban (general service staff) és a terepen (field projects) foglalkoztatottakat azonban nem veszik figyelembe, s így Magyarország, mivel a 3-7 fő közötti kívánatos létszámot elérte, 4 fővel az ún. *megfelelően képviselt* státuszban van. Ez azt is jelenti, hogy jelenleg meglehetősen nehéz újabb magyar alkalmazottak felvétele.

A FAO-val a szakmai együttműködés fontosságát és hasznosságát jól szolgálná a FAO-s és a FAO-OECD közös tanulmányok bemutatása, a hazai szakmai közönséggel való megismertetése, esetlegesen egy FAO MNB – OECD MNT együttes ülés keretében.

Napirenden van a FAO római központjában a magyar jelenlét erősítése. A FAO-boltba történő, tipikus magyar élelmiszerek, italok beszállítása szimbolikus értékű lenne, az erről szóló tárgyalások folyamatban vannak. Felvetődött továbbá egy magyar szoba vagy pihenőhely kialakítása is, elkezdődtek erről is az egyeztetések.

2. Világélelmezési Program - WFP

A FAO és az ENSZ által 1961-ban létrehozott Világélelmezési Program (WFP) a világ legnagyobb humanitárius, élelmiszersegélyt nyújtó szervezete. Alapfeladata a természeti csapások és/vagy háborús konfliktusok okozta rendkívüli, szükséghelyzetekben humanitárius segítség nyújtása.

Teljes egészében önkéntes felajánlások alapján dolgozik, a nemzeti kormányok készpénz és természetbeni felajánlásait összegyűjti, beszerzi az élelmiszereket és logisztikai rendszerén keresztül eljuttatja a rászorulóknak részére. A tagországok kormányai mellett szoros együttműködésben dolgozik a római székhelyű testvér-szervezetekkel (FAO, IFAD), valamint

a nemzetközi civil szervezetekkel a Zéró Éhezés elérése érdekében. Az ENSZ család szervezetei közül (tevékenységéből adódóan) az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) a szervezet természetes partnere.

A WFP évente mintegy 80 millió rászoruló ember részére nyújt segítséget, tevékenysége 75 országra terjed ki. A szervezet mintegy 11.500 főt foglalkoztat világszerte, nagy részük rendkívül nehéz körülmények között, a célországokban teljesít szolgálatot. Az éhezők részére nyújtott életmentő segélyek mellett jelentős a WFP szerepe az újjáépítés elősegítésében (élelmiszert munkáért programok) valamint a gyermekek iskoláztatásában (iskolai étkeztetés).

Néhány évtizede a fejlett országok (elsősorban az USA) élelmiszer feleslegeiket ajánlották fel a WFP-nek segélyként. Az elmúlt 5-10 évben változott a helyzet, a felajánlások túlnyomó része készpénz formában érkezik, amelyből a WFP vásárolja meg a szükséges élelmiszereket. A szervezet (a tagországok nyomására) kiemelt figyelmet fordít a segélyezésre használt élelmiszerek helyben, vagy legalább a régióban való beszerzésére (táplálkozás-élettani, helyi kereslet-élénkítési és gazdaság-fejlesztési előnyök). A statisztikák szerint a beszerzések 79 %-a fejlődő országokból származik. Magyarországról komolyabb mennyiségben a 90-es években a balkáni konfliktusok idején vásárolt a szervezet. **2013-ban a WFP 1,6 millió USD értékben szerzett be hazánkból étolajat, 2014-ben pedig kisebb mennyiségű étolajat és 30.000 tonna búzát vásárolt, összesen mintegy 7,2 millió USD értékben**

A WFP segélyprogramok költséghatékonyabb végrehajtását szolgálja a 2000-ben Brindisiben, az olasz kormány hozzájárulásából létrehozott UNHRD (UN Humanitarian Response Depot) nevű logisztikai központ, amelyet egy korábbi USA támaszpont által hátrahagyott terület és létesítmények rehabilitációja révén alakították ki. Ennek mintájára a 2014-15-ben átadott újakkal együtt már 6 hasonló logisztikai központ működik a világ különböző pontjain: Accra (Ghána), Brindisi (Olaszország) Las Palmas (Spanyolország), Panama City (Panama), Dubai (Egyesült Arab Emírátság), Subang (Malajzia). Valamennyit stratégiaileg fontos helyen, jelentős kikötők, repülőterek és nagyobb úthálózatok közelében hozták létre.

A UNHRD jelenleg 66 szervezettel áll partner-kapcsolatban. Ezek részben ENSZ szervezetek, kormányzati ügynökségek, valamint nem-kormányzati humanitárius szervezetek (WFP, FAO, UNHCR, UNICEF, USAID, WHO, UNDP, Danish Refugee Council, Australian AID, Irish Aid, OCHA, Vöröskereszt és Vörös Félhold, Oxfam, PLAN International, stb.). A UNHRD központok partnereik rendelkezésére állnak a hét minden napján és a nap minden órájában. Biztosítják részükre a beszerzést, az ingyenes tárolást és kezelést, és az ún. gyorsreagálású csapatai (Rapid Response Teams) révén a szükséges technikai szaktudást. A központok válsághelyzet esetén képesek a kérés beérkezésétől számított 24/48 órán belül eljuttatni a legfontosabb segélyszállítmányokat a rászorulóknak részére. A raktár készletének naprakész nyilvántartása a partnerek számára is online elérhető, így a készletek gyors és rugalmas felhasználása biztosítható.

A UNHRD készlete jelenleg mintegy 400 különböző egységből, sürgősségi helyzetben szükséges eszközökből, felszerelésből áll (sátrak, gyógyszerek, fogyasztásra kész ételek, generátorok, tabori konyhai eszközök, stb.). A UNHRD-t a WFP felügyeli és irányítja, fenntartásának a költségeit egyrészt donor-felajánlásokból, másrészt a partnerek részére nyújtott szolgáltatások díjaiból fedezi.

A UNHRD Brindisi központjában működik egy továbbképző részleg is, amely a partnerek (humanitárius ENSZ szervezetek, kormányzati és nem-kormányzati szervezetek) munkatársai részére biztosítja a terepmunkára való felkészülést. Több, vegyes összetételű csoportban folynak az általában 1 hetes továbbképzések. Ennek során a résztvevők végig egy szimulációs gyakorlat részesei, pl. egy földrengés vagy más humanitárius katasztrófa helyszínére érkezve kell megtenniük az első szükséges intézkedéseket, megszervezni a segélyek eljuttatásának és

egyéb feladatoknak a logisztikáját. Egyszerű, tábori körülmények között dolgozva kell megoldaniuk a gyors és koordinált segélynyújtást. Egyedül a csapatok összetétele nem szimuláció, hiszen a résztvevők valóban a terepen tevékenykedő szervezetek munkatársai. Egy WFP EB tanulmányút résztvevőjeként a magyar Állandó Képviselőnek is lehetősége nyílt, hogy bekapcsolódjon a szimulációs gyakorlatba, mint a donor közösség képviselője.

A WFP munkáját egy 36 tagországból álló testület, a Végrehajtó Bizottság (Executive Board – EB) irányítja. A testület legfőbb tevékenysége a szervezet működésére vonatkozó szabályok meghatározása, az ezekre vonatkozó politikák megvitatása és jóváhagyása (resilience policy, purchase for progress policy, Gender policy, stb.). Ugyancsak az EB feladata az egyes sürgősségi projektek (részben utólagos) jóváhagyása, a fejlesztést, újjáépítést célzó projektek elfogadása, a szervezet költségvetésének jóváhagyása, a szervezet tevékenységének és az egyes projektek végrehajtásának az értékelése. Az EB tagjai az ország-csoportokból, az ún. Listákból kerülnek ki. Hazánk a Kelet-Közép-Európai országok csoportjához, az E-Listához tartozik. Egyik **legújabb (agrár)diplomáciai sikerként Magyarországot beválasztották a Végrehajtó Bizottságba**, a 2015. január 1-től kezdődő hároméves időszakra. Ez lehetőséget ad a magyar szempontok jobb érvényesítésére, ehhez viszont szükséges és célszerű lenne az EB ülésein a hazai szakértői részvétel. A WFP EB tagja az E-Listából jelenleg rajtunk kívül Oroszország és Lengyelország.

Az EB következő üléseinek a napirendjén szerepel a WFP működését segítő közös szolgáltató központ létrehozása. Ezen a területen az utóbbi időben sok tapasztalatot gyűjtöttünk a FAO, a UNHCR és a UNICEF magyarországi szolgáltató központjainak létesítése és működése kapcsán. A WFP-vel való együttműködésünk kiaknázatlan területe a kommunikáció, amely lehetővé tenné a szervezet tevékenységének jobb megismertetését. Ez mind a lakosság, mind a civil szervezetek aktívabb bevonására adna alkalmat.

A WFP-vel való kapcsolataink továbbra is jók és kiegyensúlyozottak. Magas szintű találkozó is volt az elmúlt évben: 2014. márciusában Ertharin Cousin, a WFP ügyvezető igazgatója részt vett és felszólalt a Budapesten megrendezett Világforum és Expo a Családi Gazdálkodásról záróeseményén és megbeszélést folytatott Fazekas Sándor miniszter úrral.

Magyarország 2010-ig évi 65 ezer dollár összegű készpénz felajánlásával járult hozzá a WFP költségvetéséhez. 2011-ben 15.000 dollárt FM hozzájárulás, 2012-ben 85.200 ezer dollárt (35.000 Kenya, 50.200 Szíria), 2013-ban 47.170 ezer dollárt (10.000 FM hozzájárulás, 10.000 Közel-Keleti és Kelet-Európai Hivatal, 27.170 Dél-Szudán), 2014-ben 50.710 dollárt (10.000 FM hozzájárulás, 40.710 Szíria) utaltunk át a WFP részére.

A WFP-ben lehetőség van kisebb összeg célzott felajánlására is. Ezáltal jelentősen nő a láthatóságunk, hiszen például a szíriai helyzet ismertetésekor megjelent Magyarország is, mint donor ország. A hazai lehetőségek függvényében célszerű lenne a WFP költségvetéséhez való nagyobb mértékű hozzájárulás befizetése.

3. Nemzetközi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap - IFAD

A Nemzetközi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap (International Fund for Agricultural Development – IFAD) 1977-ben jött létre, az 1974-es Világ Élelmezési Konferencia döntése alapján, mint az ENSZ szakosított szervezete. A szervezet alapvetően a tagországok önkéntes felajánlásaiból, 3 éves ún. Feltöltési Periódusokhoz történő hozzájárulások alapján dolgozik. Fő tevékenységeként a fejlődő országok kormányai részére nyújt hosszú távú, kedvezményes kamatozású hiteleket a mezőgazdasági- és vidékfejlesztési programjaik finanszírozása céljából.

A szervezet a világ mezőgazdaságának a strukturális problémáit kívánja orvosolni, mivel nem az élelmiszer megtermelése az alapvető gond, hanem a szegénység, paradox módon különösen a vidéki népesség körében. Az ENSZ által megfogalmazott Millenniumi Fejlesztési Célok elérésében, különösen az éhezők számának 2015-ig a felére történő csökkentése terén volt bizonyos előrelépés, de az ENSZ főtitkár által megfogalmazott Zéró Éhezés célt az IFAD is követendőnek tartja.

Jelenléte a fejlődő országokban fokozatosan bővül, ma az alábbiak szerint alakul:

Nyugat-és Közép- Afrika:	22 ország, 47 folyamatban lévő program vagy projekt
Kelet- és Dél-Afrika:	17 ország, 42 folyamatban lévő program vagy projekt
Ázsia és a Csendes- Óceán térsége:	20 ország, 56 folyamatban lévő program vagy projekt
Latin-Amerika és a Karib-térség:	21 ország, 42 folyamatban lévő program vagy projekt
Közél-Kelet, Észak-Afrika, Európa:	19 ország, 36 folyamatban lévő program vagy projekt

2015. február 16-17-én tartották az IFAD legfőbb irányító testületének, a Kormányzó Tanácsnak (Governing Council, a továbbiakban IFAD GC) a 38. ülészetét. Az IFAD GC idei ülészetének témája „*A vidék átalakítása: kulcs a fenntartható fejlődéshez*”. A fontosabb napirendek közül említést érdemel a 9. Feltöltés teljesüléséről készült beszámoló jelentés és a 10. Feltöltés lezárult tárgyalásai alapján beterjesztett határozati javaslat. Napirenden szerepelt továbbá a szervezet 2015. évi költségvetése, amelyre vonatkozóan az IFAD Végrehajtó Bizottság által már lefolytatott vita alapján készült határozati javaslatot fogadta el formálisan az IFAD GC, valamint egyhangú döntéssel jóváhagyta, hogy 3 országgal 176-ra bővült az IFAD tagok száma. Az új tagországok: Mikronézia, Palau és Montenegró.

Az IFAD Kormányzó Tanács működését egy sajátos, összetett szavazat-rendszer jellemzi. A szavazatok száma, amellyel egy adott ország rendelkezik, egyrészt a tagsági viszonyból ered, másrészt a hozzájárulás mértékétől függ. Ezzel a rendszer jóval nagyobb beleszólást biztosít a donorknak a szervezet döntéshozatalába, így az európai hozzájárulások növekvő mértéke miatt Európa súlya is nő az IFAD döntéseinek meghozatalában.

Magyarország a kelet-európai országok közül elsőként, 2011-ben csatlakozott a szervezethez (leszámítva Romániát, amely még a hetvenes években lépett be, kedvezményezettként), a régióból azóta Észtország követte a példánkat. Hazánk részéről az politikailag mindenképpen jelentős lépés volt, nagyban növelte Magyarország presztízsét az EU más tagországai, de más kontinensek országainak szemében is. Emellett számos konkrét, rövidtávú előnnyel is jár a tagság (magyar szakértők alkalmazása a szervezetnél, a projektekbe technológiai és szolgáltatói beszállítások lehetősége, stb.).

2013-ban Magyarország befizette a belépés előtti tárgyalásokon kialakult - szimbolikusnak számító - ún. induló hozzájárulását, százezer dollár összegben. Megfontolandó a jelenlegi 10. Feltöltéshez való magyar hozzájárulás növelése.

Az ENSZ Dél-Dél Együttműködés (UNOSSC) Iroda igazgatója 2014-ben felkérte a Földművelésügyi Minisztériumot, hogy vegyen részt az ENSZ Nemzetközi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap (IFAD) által finanszírozott regionális fejlesztési projektekben. A régióból (EU-tagállamokból) csak hazánkat keresték meg ezzel a lehetőséggel. Az UNOSSC egy agrárfejlesztési-élelmiszerbiztonsági projekt csomagot indít az Észak-Afrika, Közép-Ázsia, Kelet-Európa régiókban. A szervezet 2014 novemberében előzetesen felmérte a kapacitásokat, az intézményeket, és áttekintette az együttműködés jövőbeni lehetőségeit a kedvezményezettekkel és a donorokkal, a szakmai, anyagi és „in-kind” hozzájárulások tekintetében. Az UNOSSC-val az együttműködés elmélyítése és kiterjesztése fontos magyar érdek, egyben hozzájárul az IFAD-al való kapcsolataink bővítéséhez is.

4. Összegző észrevételek, javaslatok

4.1. FAO

- A magas szintű rendezvényeken az eddigiekhez hasonlóan megfelelő, állami vezetői részvétel biztosítása.
- A szakmai bizottságok üléseire, valamint Magyarország FAO Tanács tagságának ideje alatt a Tanács üléseire hazai szakértői delegációk kiutazása.
- A FAO 70 éves évfordulóra a Magyarország-FAO kapcsolatokról egy áttekintés készítése és megjelentetése (cikkek, önálló kiadvány, stb. formában).
- FAO-OECD tanulmányok bemutatása, a hazai szakmai közönséggel való megismertetése, esetlegesen egy FAO MNB – OECD MNT együttes ülés keretében.
- A FAO-ban a magyar jelenlét erősítése (FAO- boltba beszállítás, magyar szoba vagy pihenőhely kialakítása).

4.2. WFP

- Az EB tagjaként Magyarország aktív részvétele elvárt, ehhez szükséges a hazai szakértői delegációk kiutazása a Végrehajtó Bizottság üléseire.
- A WFP működését kiszolgáló központ kiszervezése esetén a feltételekről a tárgyalások megkezdése.
- Célszerű lenne továbbá a WFP költségvetéséhez való nagyobb mértékű hozzájárulás befizetése, a hazai lehetőségek függvényében.

4.3. IFAD

- A szervezethez való csatlakozásunk előnyeinek kihasználásához hasznosnak ígérkezik egy magyarországi IFAD-szakértői csoport és az IFAD elnök látogatásának a megszervezése (esetlegesen összekötve V4 miniszteri találkozóval).
- Az UNOSSC-vel az együttműködést célszerű folytatni és kiterjeszteni.
- Pozitív visszhangja lenne továbbá a jelenlegi 10. Feltöltéshez való magyar hozzájárulás növelésének és annak hivatalos bejelentésének.

Róma, 2015. július 17.

Készítette:

Kálmán Zoltán, Magyarország Állandó Képviselője az ENSZ római székhelyű mezőgazdasági és élelmezési szervezeteiben